

من و ترکش!

تاریخ شفاهی «سرهنک غلامرضا عسگری»

تدوین و ویرایش: مریم یوسفی‌پور
مصاحبه: حسین یاقوتی

بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان گلستان

۱۴۰۰

سرشناسه: عسگری، غلامرضا، ۱۳۳۹، مصاحبه‌شونده
عنوان و نام پدیدآورنده: من و ترکش!: تاریخ شفاهی «سرهنگ غلامرضا عسگری»/تدوین و
ویرایش مریم یوسفی‌پور؛ مصاحبه حسین یاقوتی؛ بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع
مقدس سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع

مقدس استان گلستان

مشخصات نشر: گرگان، نورالشهدا، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۹۸ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۲۸-۱۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- خاطرات

Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Personal narratives

شناسه افزوده: اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان گلستان، انتشارات نورالشهدا

رده بندی کنگره: ۱۶۷۰ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵ / ۰۸۴۴۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۹۷۰۸۲

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس
استان گلستان

من و ترکش! (تاریخ شفاهی غلامرضا عسگری)

تدوین: مریم یوسفی‌پور

مصاحبه: حسین یاقوتی

ویرایشگر نهایی: عاطفه محضری

طراح جلد: احسان جمال لیوانی

ناشر: نورالشهدا

قطع: رقعی | شمارگان: ۵۰۰ جلد | نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شابک: ۹ - ۱۲ - ۷۹۲۸ - ۶۲۲ - ۹۷۸

قیمت: ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال

کلیه حقوق این اثر برای اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان گلستان محفوظ است.

نشانی: استان گلستان-بلوار ناهارخوران- تپه نورالشهدا

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان گلستان

شماره تماس: ۰۱۷-۳۲۵۵۵۰۲۲

فهرست مطالب

۵.....	فهرست مطالب
۱۷.....	فصل اول: از تولد تا ۱۳۵۷ خورشیدی
۳۱.....	فصل دوم: جبهه‌های قبل خدمت
۵۷.....	فصل سوم: من و قبضه ۱۰۶
۷۵.....	فصل چهارم: یک تیره‌وایی، چند شهید و زخمی
۸۵.....	فصل پنجم: بدر تا قدس ۳
۱۰۱.....	فصل ششم: هیچ کس محمد مهدی نمی‌شود
۱۲۷.....	فصل هفتم: امریه بگیرها
۱۳۳.....	فصل هشتم: صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه شریف
۱۴۱.....	فصل نهم: کربلای ۱، محمد رضای مفقود شده
۱۵۳.....	فصل دهم: کربلای ۴
۱۶۳.....	فصل یازدهم: تکه‌های عشق در کربلای ۵
۱۸۱.....	فصل دوازدهم: بی‌هوشی پر ماجرا
۱۹۵.....	فصل سیزدهم: کربلای دهم و بازترکش
۲۰۵.....	فصل چهاردهم: عملیات در دره شیطان
۲۲۳.....	فصل پانزدهم: دنیای فاو و شلمچه

۲۳۷.....	فصل شانزدهم: هفت صبح تاریخی
۲۴۹.....	فصل هفدهم: آکایو تر کوفتن ممنوع
۲۵۹.....	فصل هجدهم: ویاژه‌م غرب
۲۶۷.....	فصل نوزدهم: کک‌گره چهار هزار شهید استان گلستان
۲۷۷.....	عکس و اسناد
۲۸۵.....	فهرست اعلام

مقدمه

بررسی ریشه‌ها و شرح وقایع جوامع بشری با نگرش تاریخی، یکی از کارکردهای متأخر تاریخ است. البته روشن است که علم تاریخ برای رسیدن به این هدف، در گردآوری داده‌ها و پردازش آن‌ها از روش‌های تازه‌ای بهره برده است که «تاریخ شفاهی» یکی از آن‌ها است. تاریخ شفاهی که روشی تازه برای گردآوری خاطرات و روایت‌های شفاهی رخدادهای تاریخی است، شاید از جهاتی کهن‌ترین شیوه‌ی تاریخ‌نگاری نیز به شمار آید و با تعیین معیارها و استانداردهای لازم برای این روش تازه - که جایگاه ویژه‌ای در تاریخ‌نگاری یافته - می‌توان آن‌ها شاخه‌ای از «علم تاریخ‌نگاری» قلمداد نمود.

در حقیقت محتوای تاریخ شفاهی از طریق فرایند مصاحبه به‌دقت می‌آید که شامل مشاهدات و تجربه‌های تاریخی اشخاص یا نقل‌قول‌های آنان از دیگر حاضران در صحنه‌ی تاریخ است. تاریخ شفاهی به‌واسطه‌ی جزئی‌نگری، دخالت «شناخت روان» در بیان و نگارش تاریخ، مستندسازی و اصالت بخشی، روش مناسبی برای تدوین و ثبت دقیق تاریخ و شناساندن درست رخدادهای است.

آنچه از این گونه‌ی تاریخ‌نگاری حاصل می‌شود، روایت مستندی است که در کنار اطلاعات دیگر، تاندازه‌ای فراوان، بخشی از «ناگفته‌ها و اسرار» و

«معمای» ی تاریخی را به‌ویژه در حوزه‌ی تاریخ معاصر- بیان و حل می‌کند. چنین شیوه‌ای این بستر را برای محقق فراهم می‌کند که رخدادها را نه از یک روزنه که به‌مثابه نوعی تجربه‌ی گروهی بنگرد و به واکاوی آن بپردازد، هم‌چنین در قضاوت تاریخی به استنادهای بیش‌تری دست یابد و در سیر مطالعاتی، خود از اعتمادی بیش‌تر و کارش از اعتباری بهتر برخوردار شود.

با نگاهی به جنگ‌های دوران معاصر درمی‌یابیم که دفاع مقدس ملت ایران نقطه‌ی عطفی در تاریخ معاصر به شمار می‌رود که یکی از ویژگی‌های برجسته‌ی آن حضور مهمی اقشار و طبقات اجتماعی است؛ بنابراین برای نگارش دقیق تاریخ دفاع مقدس باید به سراغ شاهدان عینی این رخداد در سطوح مختلف رفت. این امر نیز تنها با رعایت دقیق اصول و فرآیندهای تدوین تاریخ شفاهی میسر می‌شود.

یکی از مشکلات تدوین تاریخ شفاهی در این دوره این است که هرچه از سال‌های دفاع مقدس دورتر می‌شویم بیماری، فراموشی خاطرات و کاهش حافظه‌ی ناشی از کهولت شاهدان آن، نقش مخرب خود را بیش‌تر می‌نمایاند. از سوی دیگر، بر اثر سیر طبیعی تاریخ، در سال‌های گذشته شماری از فرماندهان و رزمندگان دفاع مقدس رخت از جهان فانی بسته‌اند که این خود، ضایعه‌ی جبران‌ناپذیری در گردآوری خاطرات و تدوین تاریخ

شفاهی تلقی می‌شود.

بنابراین از آنجاکه مرور زمان، گردآوری منابع شفاهی تاریخ دفاع مقدس و تدوین آن را تهدید می‌کند، ضروری است همه‌ی آثار و اسناد دفاع مقدس با شیوه‌های علمی گردآوری و ثبت و منتشر شود. در این راستا «سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس» با درک اهمیت و آگاهی از این رسالت و مسئولیت و با انگیزه‌ای جهادی، گام‌هایی را در راه ثبت و نشر خاطرات فرماندهان و نیروهای حاضر در رخدادهای هشت سال دفاع مقدس برداشته است؛ دفاعی که پرافتخارترین روزهای مقاومت و پایداری ملت ایران را پدید آورده و امروز ثبت و ضبط تاریخ، تلخی‌ها، شادی‌ها و زوایای گوناگون آن درگرو نهضت گسترده‌ای برای تحقق این کار بزرگ است.

امید است با توکل به خداوند منان و به استعانت والای کارشناسان و متخصصان عرصه‌ی تاریخ‌پژوهی و تاریخ‌نگاری بتوانیم گنجینه‌های ماندگار این «دوران طلایی» را به‌عنوان میراث گران‌بهایی برای ترویج فرهنگ ایشار و شهادت در نسل‌های آینده به یادگار بگذاریم.

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس